

El jurament socràtic

El jurament hipocràtic dels mestres i les mestres

Toni Giménez

Aquesta és la meva proposta, pensada des de fa uns anys, i proposada precisament en aquest moment històric i social que vivim, en què s'està posant en dubte la integritat de l'ésser humà, tant des de l'àmbit professional com personal.

Exercir de mestre comporta responsabilitats professionals i personals molt importants que cal respectar sempre envers els infants i joves, aquests éssers humans, que es troben en el període educatiu més important de la seva vida. Optar per aquesta professió ha de dur implícit un jurament ètic professional, talment com els metges ratifiquen el seu codi deontològic.

Un jurament que prengui com a fonament el que va establir Hipòcrates i que té com a principi essencial: *primum non nocere*, que res del que fem vagi mai en contra de l'ésser humà.

Proposo de fer-ho amb el nom de «jurament socràtic», atès que Sòcrates és el filòsof per excel·lència que interpel·la constantment l'ésser humà perquè posi en dubte el seu propi

coneixement i maduri tot reflexionant sobre el que sent, pensa i fa, bo i establint com a finalitat humana buscar la pròpia veritat i l'autoconeixement. Tot partint del manuscrit original bizantí del segle XII que es conserva a la biblioteca del Vaticà, em permeto apuntar algunes qüestions que podrien formar part d'aquest jurament socràtic.

Fer de mestre demana atendre i servir amb honradesa els infants i joves sense cap mena de profit per als mestres i sense procurar cap mena de mal a l'infant. Una professió exercida amb puresa i excel·lència, evitant tot acte corrupte i guardant silenci de tota confiança que se'ns hagi dipositat, essent discrets en tota valoració sobre l'ésser humà.

a) El compromís primordial d'emprar els coneixements per ajudar qualsevol ésser humà, sense fer-li cap mal físic, psicològic o emocional.

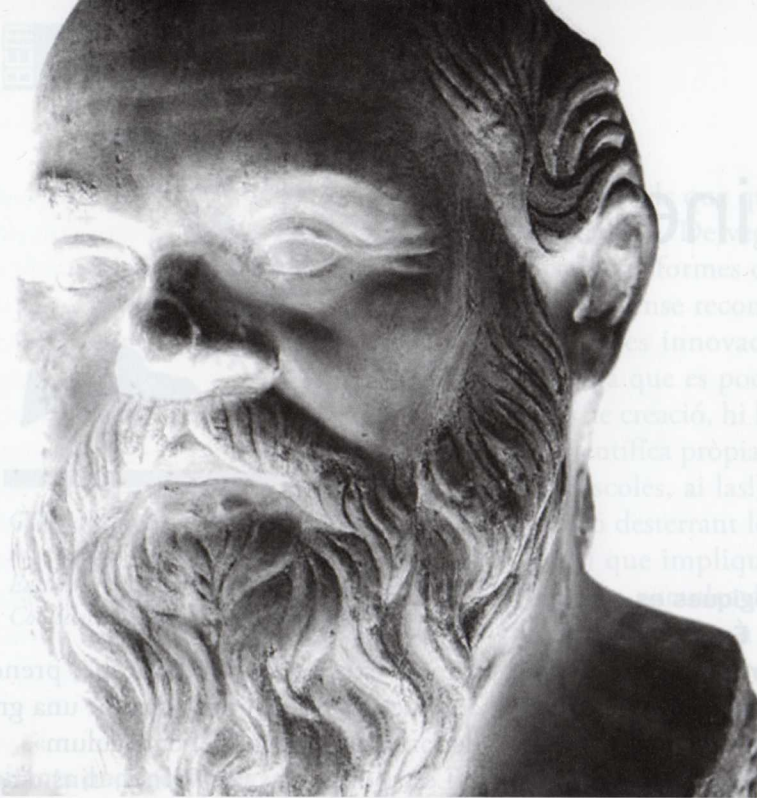
b) Escoltar l'infant, tenir-ne cura i ser honest, respectuós i compassiu amb ell.

c) Treballar perquè els drets dels infants siguin sempre respectats, en especial, els de les persones més vulnerables que no poden expressar les seves necessitats, són immadurs, mentalment incapaços o socialment limitats.

d) Expressar el meu judici professional lliurement, sense deixar-me pressionar ni condicionar per motius polítics, religiosos o socials.

e) No treure benefici o profit personal de la meua relació amb un infant.

f) Reconèixer que la vida humana no és un valor absolut però és especialment valuosa i, per tant, en cap cas la finalitat pot justificar

uns mitjans que vagin en contra del discent; tractar tot ésser humà com un fi en si mateix.

g) Treballar perquè sigui l'alumne qui prengui les seves pròpies decisions, tot oferint-li la màxima informació i suport personal, tot respectant les seves decisions; i si no s'hi està d'acord, fonamentar les raons.

h) Mantenir la confidencialitat absoluta de la relació mestre-alumne.

i) Acceptar que els nostres coneixements són limitats, admetre els nostres errors i fer tot el possible per mantenir-nos al dia en la formació

continuada de la nostra professió docent i, quan calgui, buscar l'ajuda d'altres professionals per contrastar els nostres judicis i decisions.

j) Emprar la formació acadèmica i personal en benefici de tota la comunitat amb la qual treballem.

k) Oposar-se a qualsevol acció que vagi en contra dels drets humans i fer el que estigui al nostre abast per mantenir un codi deontològic d'excel·lència.

Signar un jurament ètic de compromís professional com a mestres ens obliga, com a mínim, a una reflexió profunda sobre la nostra

intervenció educativa amb els infants alhora que sobre la dimensió humana d'aquesta professió. ■

Toni Giménez i Fajardo, cantant i músic professional, doctor en Pedagogia